

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Decretum Gratiani

Gratianus <de Clusio>

Parisijs, 1542

Decimanona causa continet tres questiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62466](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62466)

Causa. xix.

quod cognovimus. Joan. Quicquid dicit Jo. ego credo quod
et cetera dicitur scripta in spatio quadraginta annorum
et bona fide sua et possessio acquiratur: ut extra de con-
sue. c. vlt. in fi. r. ff. de legi. diuina. 2.

Causa. xix. Concludit. Ita. ex supradictis di-
cens quod canonica iura
a quibus monas-
teria sunt libera
sunt synodales ex-
actiones, angarie,
crebre receptiones,
et annales exactiones,
et inductiones penarum.

Quod clericus
non potest
transire ad
monasterium
sine licentia
episcopi sui
et abbatum
et capituli
et cetera.

Quod episcopus
non potest
transire ad
monasterium
sine licentia
episcopi sui
et abbatum
et capituli
et cetera.

Quod episcopus
non potest
transire ad
monasterium
sine licentia
episcopi sui
et abbatum
et capituli
et cetera.

Quod episcopus
non potest
transire ad
monasterium
sine licentia
episcopi sui
et abbatum
et capituli
et cetera.

Quod episcopus
non potest
transire ad
monasterium
sine licentia
episcopi sui
et abbatum
et capituli
et cetera.

Quod episcopus
non potest
transire ad
monasterium
sine licentia
episcopi sui
et abbatum
et capituli
et cetera.

Quod episcopus
non potest
transire ad
monasterium
sine licentia
episcopi sui
et abbatum
et capituli
et cetera.

Questio. i. r. ii. Secundapars.

transire, cum ipsi eligant meliorem vitam.
b. c. de locum. de causa est suscipiens q. de minori ad
maius transeundum est. scilicet. legitimus in fi. sed non
ad parem. extra de regu. sane. r. tamen dicit. c. sic viue in
monasterio ut clericus esse merearis. xvj. quest. i. sic vi-
ue. Joan.

Quod clericus
non potest
transire ad
monasterium
sine licentia
episcopi sui
et abbatum
et capituli
et cetera.

Quod clericus
non potest
transire ad
monasterium
sine licentia
episcopi sui
et abbatum
et capituli
et cetera.

Quod clericus
non potest
transire ad
monasterium
sine licentia
episcopi sui
et abbatum
et capituli
et cetera.

Quod clericus
non potest
transire ad
monasterium
sine licentia
episcopi sui
et abbatum
et capituli
et cetera.

Quod clericus
non potest
transire ad
monasterium
sine licentia
episcopi sui
et abbatum
et capituli
et cetera.

Quod clericus
non potest
transire ad
monasterium
sine licentia
episcopi sui
et abbatum
et capituli
et cetera.

Quod clericus
non potest
transire ad
monasterium
sine licentia
episcopi sui
et abbatum
et capituli
et cetera.

Quod clericus
non potest
transire ad
monasterium
sine licentia
episcopi sui
et abbatum
et capituli
et cetera.

est postea iusto ad coercendam eam a bono. Secunda dicitur Lex vero punita. et est interpositio ab illo loco dignior est. vige. ubi quia igitur.

C Punita. vt charitas. de qua dicitur: habe charitatem et fac quicquid vis: vt de pen. dist. ij. radicata.

Sine cōmēdā dicitur. Sed qua re creditur cōmēdā dicitur litteris. cuius quilibet possit commendare rem eius vniuersam. Nā que commendandi animo dicuntur. nemi nem obligat: vt ff. de cōr. ad. emp. ca. que. Sed dicitur qd si quis cōmēdat rem in genere non obligatur: sed si in specie obligat. ff. de edil. edic. scilicet dum. ff. nec in spe licitū est cōmēdare ex certa scientia rem vniuersam: vt extra de seru. cap. vnico. aliqui de dolo re. netur. vt. ff. de dolo. qd venditor.

Obligatur ne dicitur vniuersam cōmēdat.

C Punita. vt charitas. de qua dicitur: habe charitatem et fac quicquid vis: vt de pen. dist. ij. radicata.

Obediens.

Sed qualiter potest aliquis clericus inuito episcopo transire ad religionem, cum ei forte iura eius sit, et obediens suus sit: et crimen idololatrie sit notio. lo obedire: vt. vij. q. i. sciendum. et video qd peregrinari non potest sine licentia episcopi: vt de cōc. dist. v. non oportet. et sepe bonum omittendum est propter meritum obedientie: vt. vi. q. i. quid ergo. cum etiam obediendum sit: si certum sit aliquid precipiatur: vt. xxiij. q. i. quid culpatur. Item cum clericus non possit alienare res ecclesie sue, ergo multo potius seipsum non potest alienare, cum persone digniores sint rebus: vt. xij. q. i. precipimus. et maior est alienatio persone qd rei: vt. xvij. q. i. ca. iij. Sed

dic qd ecclesia a delicto instituta spiritaliter sicut alij: vt extra de diuor. gaudemus. c. iij. q. v. dicit. **D**ignior. Tñ in tribus casibus punitur punita lex publice. nam mulier l3 dicitur lege dei, non pot inuito viro intrare religionē. extra. q. ij. si quis cōiug. nec impubes inuito pte. ff. q. ij. puella. nec epus inuito papa. et de reg. ca. licet. nō fallit regula intelligentes. 3o. **A**nonicos. **D**ec. q. dicitur in quatuor partes: i. pma. quorum pbat qd ca. i. d. nonicos regularis. l. 2o. sine licētia non debet fieri monachos. et hoc pbat per tres auctoritates. Secunda ibi: Queritur si monasterium transire multis auctoritatibus prohibetur. **U**nde in concilio Euducensi congregato sub Gregorio primo legitur. **R**egulares canonici, monachi fieri non debent. **A**llus abbas vel monachus a proposito professionis canonicę reuocare, et ad monasticum habitum transire audeat, vt monachi fiant, quando uero ordinis sue ecclesia inuenire quierint: in qua canonicę uocando, deo seruire, et animam suam saluare possint. **S**i remuneratio ausu id agere tentauerint, anathematis vinculo obligentur. **I**tem Urbanus papa. ij. **D**e eodem. **M**ullus. **C**asus. Quidam abbas vel monachus suos suggestionibus ad monasteria canonicę regularis pertrahēbant: et ideo statuit Grego. septimus qd qui de cetero talia temere attentauerit, excoicetur. **M**onachus. vt priores qui presunt monasterijs extra de sta. mona. monachi. **R**egulares. similiter clericus in qua ecclesia est semel inuitatus, in ea perpetuo pseruet: vt. lxx. distinc. sanctorum. et. lxxij. distinc. clericos. vt enim ait Bpophilus. In ea uocatione in qua quis uocatus est, in ea permaneat: vt. xij. q. i. cap. ij. **O**rdinis sui ecclesiam. similiter extra de vi. et hone. de deus. extra de reli. bo. inter quatuor. in fi.

Monachus a proposito professionis canonicę reuocare, et ad monasticum habitum transire audeat, vt monachi fiant, quando uero ordinis sue ecclesia inuenire quierint: in qua canonicę uocando, deo seruire, et animam suam saluare possint. **S**i remuneratio ausu id agere tentauerint, anathematis vinculo obligentur.

Unde in concilio Euducensi congregato sub Gregorio primo legitur.

Regulares canonici, monachi fieri non debent.

Allus abbas vel monachus a proposito professionis canonicę reuocare, et ad monasticum habitum transire audeat, vt monachi fiant, quando uero ordinis sue ecclesia inuenire quierint: in qua canonicę uocando, deo seruire, et animam suam saluare possint. **S**i remuneratio ausu id agere tentauerint, anathematis vinculo obligentur.

Item Urbanus papa. ij. **D**e eodem.

Mullus. **C**asus. Quidam abbas vel monachus suos suggestionibus ad monasteria canonicę regularis pertrahēbant: et ideo statuit Grego. septimus qd qui de cetero talia temere attentauerit, excoicetur. **M**onachus. vt priores qui presunt monasterijs extra de sta. mona. monachi. **R**egulares. similiter clericus in qua ecclesia est semel inuitatus, in ea perpetuo pseruet: vt. lxx. distinc. sanctorum. et. lxxij. distinc. clericos. vt enim ait Bpophilus. In ea uocatione in qua quis uocatus est, in ea permaneat: vt. xij. q. i. cap. ij. **O**rdinis sui ecclesiam. similiter extra de vi. et hone. de deus. extra de reli. bo. inter quatuor. in fi.

ff. ij.

Andamus. **C**etero Statuit Urbanus in hoc ca. q. de canonicis regularis monachia non fiat nisi publice delinquant. si vero contra fecerit, ad canoniam redcat, et vitium memoriale cucullam deferat.

Causa. xix. tunc enim possit, immo cogetur: vt. xx. q. i. sicut. Joan. b.

Monachus. hoc dicitur inteligi cum causa leuitatis transit ad asperitatem vitam tam bene cogitur ibi stare: vt extra de rega. licet. Symoniste oblat. extra de statu monach. cum nobis. sed hec est remota. vide satis credo q. si non perijt licentiam, cogit redire: nec obstat est. eo. sane. q. ibi dicit punitas: sic est dispensatio.

Causa. xix. tunc enim possit, immo cogetur: vt. xx. q. i. sicut. Joan. b.

Unde Urbanus papa. ij. scribit abbati sancti Rufini.

Causa. xix. tunc enim possit, immo cogetur: vt. xx. q. i. sicut. Joan. b.

Latum ne pfectionis canonice q. p. post q. dei vice supra caput sibi hominem imposuit, alicuius leuitatis in statu, vel districtiois religionis obtentu ex eodem claustru audeat sine patrie et totius congregationis permissione recedere: discedente vero nullus abbatu vel eporum

Causa. xix. tunc enim possit, immo cogetur: vt. xx. q. i. sicut. Joan. b.

Causa. xix. tunc enim possit, immo cogetur: vt. xx. q. i. sicut. Joan. b.

Causa. xix. tunc enim possit, immo cogetur: vt. xx. q. i. sicut. Joan. b.

Causa. xix. tunc enim possit, immo cogetur: vt. xx. q. i. sicut. Joan. b.

Causa. xix. tunc enim possit, immo cogetur: vt. xx. q. i. sicut. Joan. b.

Causa. xix. tunc enim possit, immo cogetur: vt. xx. q. i. sicut. Joan. b.

Causa. xix. tunc enim possit, immo cogetur: vt. xx. q. i. sicut. Joan. b.

monasterio nunq. potest fieri secularis ecclesia, vt hic dicitur: nisi ex omni ter. tunc possunt monachi moueri et institui secularis canonice: tamen cum auctoritate pape: vt extra ne clerici. vel mo. relatum. vel nisi ita sit q. non inueniantur aliqui de ordine illo per quos

nullus monachoru sine coi. litarum cautione suscipiat.

Queritur si monasteria si mel dedicata sunt, possint transferri in clericorum vel seculariu habitacula: quod in Calcedonensi concilio sibus modis prohibetur capitulo. xxiiij.

Causa. xix. tunc enim possit, immo cogetur: vt. xx. q. i. sicut. Joan. b.

Que semel sunt dedicata monasteria semper monasteria perueniunt.

Que semel sunt dedicata monasteria concilio epoz. maneat perpetuo monasteria: et res que ad ea pertinent, monasterijs referantur: nec posse ea ultra fieri secularia habitacula, qui vero permiserint hoc fieri, subiacent his condensationibus que per canones constitute sunt.

Item in synodo. vij. c. xxiiij.

Quia loca sacra esse dicuntur, si quis fecerit clericus deponatur, laicus excommunicetur.

Qoniam a quibusdam viris quedam venerabiles domus surripiuntur: tam videly episcopia q. monasteria

sunt mancipia ecclesie. extra de reru pnuat. q. ij. ecclesie sacra. sic domus imperatoris non potest conuerri ad alios vsus. C. de pala. et do. l. j. Sed quid si monasterium destruitur. Monasterium nunquid potest locus ille vel edificia monasterij ad aliud seruium conuerri: sic. possunt enim de lignis bene constructa destrui: et domitiorum vel alium honestum locum: vel etiam conpiti possunt ea in coquina sua comburere, de conse. distin. l. licet. l. gna. sed ad priuatos vsus non possunt conuerri: locus aut sua cetera remanet sacer, licet dirutum sit edificium. ff. de con. viti. trahe. emp. ede sacra. Joan.

Qoniam a quibusdam. **C**etero. Quidam praua vel monasteria: et fecerunt ea communia diuersa foris. Quare statutum fuit in septima synodo vt si inuoluntate voluerint ea restituere, in antiquum statum reformentur: alioquin si clerici sunt, deponantur: si laici vel monachi, excommunicentur: cum ipsi aduersentur deo dicenti: Nolite facere domum patris mei, sed edificatum in templum edificatum. nomini eius: domum negociationis.

C Surripiuntur. id est intraditur: nam surripum non fit in immobili. in l. de vsuca. §. aboluta.

Q Deponi. Et hoc cum pena incipit a crimine: secus si a conuisione: quia tunc primo esset suspendendus: vt lex dicitur dicitur Joan.

Q Queritur. Et hoc est tertia pars questionis in Jo. de fan. et est questio incidens.

C Almo. hic mox Stat. incidit in questionem: sed quod tempore debeant restitui qui conuertitur ad religionem? Et respondetur post biennium: vt probat sequenti ca.

M Onasterijs. **C**an. hoc ca. diuiditur in duas partes. In prima parte dicitur Steg. q. si alius vult monachus fieri q. non debet nisi post biennium conuari vt hoc tempore discussatur vtum sit bonum vel malum. In cum graue sit incertum hois obsequijs sociari multo grauius est improbus ad dei seruitium applicare. In secunda parte pcedit vt nullus sine licentia sua suscipiat litteram ad monachatum. Sca. ibi dicitur vero.

B iennium. dicitur. s. xvij. q. ii. gonfaldus. et ca. si q. incognitus.

Que non sit. Simile. iij. distine. mirantur. in fin. ff. nau. cau. fa. l. vlti. s. hac autem.

D ires. forte re loquitur de militibus Apulie, que tota est parum nium beati Petri: vt scitis distine. val de. et. q. s. ii. reatus. Uel de illis qui facti fuerant irregulares. sic. iij. distine. legem. Jo.

Q Queritur. Et hoc est quarta pars questionis, in qua queritur si monachus possit condere testamentum: et dicitur q. non si iam professus est: eremita tamen potest. et sic intelligas sequentia. Jo. de fan.

Causa. Et hinc mouet Statianus quandam incidentem questionem, vtum liceat monachis condere testamentum: primo probat q. non: postea probat contrarium: et soluit. Jo. de contra.

Causa ingreditibus. **C**an. Januarius Caro

litanus episcopus que fuit a Stegouo virum monacho licet condere testamentum de rebus quas monasterio dedit: Et respondetur q. non.

C Conuertendi grana. Duplicitur enim potest aliter Religio quis intrare religionem. Potest enim intrare vel cauti: vt pbandi, vel cauti: vt fa conuertendi. et protestari debet q. licet intrare: vt extra de regulari. co. fuit sumus. et ca. iij. ps. postulat.

Testandi licentia. Qui enim in potestate alteri non potest testari non potest.

Possit monasterij ingreditibus nulli relinquere licentia testandi. **Q**uia ingreditibus monasterium conuertendi gratia, vltimus nulla sit testandi licentia: sed vt res eorum eiusdem monasterij sint, aperta legis definitione decretum est.

Item Stegouus papa Lepriano diacono.

Possit monasterij ingreditibus eidem monasterio omnia sunt conferenda.

Relatum est ad nos Petronellam nomine de provincia Lucania progenitam per exhortationem Agnelli episcopi fuisse conuertitam, reliquas omnes q. habere potuit, licet sibi iure potuissent competere, tamen eandem monasterio in quod ingressa est, etiam specialiter donationis titulo contulisse. **C**ontra Paulus primus eremita in testamento, colobium suum Athanasio Alexandrino episcopo reliquit, tunicam vero beato Antonio: s. aliud est de his qui in monasterium ingre-

der: vt extra de sepulch. de his.

Can. Et tunc probat Statianus q. monachus licet condere testamentum: q. probat exemplo Pauli eremite: qui colobium. i. dalmaticam et tunicas in testamento reliquit. postea soluit dicens q. licet Paulus fuerit eremita, non tamen fuit monachus et ideo potuit condere testamentum.

Eremita. Eremite et q. habent propria: quod valet ad ea que notant. xvij. q. i. qui vere.

In qua mulier. **Causa.** Lex ista diuidit in quatuor partes. In prima parte dicitur quod si aliqua mulier sine liberis monasterium intrauerit: omnia eius ita sunt in ipso ingressu competunt monasterio. In secunda parte dicitur quod si uerbo habet et monasterium ingreditur: si se et sua tradiderit: aliud de his quod solitaria vitam ducentes se nulli ecclesie tradere possunt. Illi semel tradita nulli tradere possunt: nisi nulli oblata libere testari ualent.

Item in authenticis constituitur.

Si mulier aut uir monastica uita elegerit, et intrauerit monasterium: liberis non extantibus, monasterio quod ingreditur, res eius competere iubemur. **S**i persona libera habes antequam de rebus suis inter eos disponat, monasterium intrat: liceat ei postea inter eos diuidere. legitima portione nulli diminuta trahenda uel semisse: et quod eis non dedit, monasterio competet.

Sed si omnem substantiam inter filios diuidere uoluerit: sua persona filijs suis connumerata, partem sibi retineat que monasterio competere debet.

Si post ingressum mortatur antequam inter eos diuidat,

causam ingratitudinis: ut in auct. ut cum de ap. cog. viii. §. ii. ad id. c. de ep. et cl. auct. presbyteros in fi.

sed aliud est hic rationale monachorum, et fauore religionis.

Item ad hoc dicitur in auct. col. ii. ut nul. iudi. §. pe. ubi pater dicitur tertiam partem bonorum filie que ueridit in monasterium: sed hoc ideo est quod uolito inuito fuit monacha.

Sed quid si primo facit testam. Uidet quod per ingressum monasterium rumpitur, quasi per posthumum agnacionem. ecclesia enim comparatur posthumo: ut etiam de p. ba. in presentia. in auct. de fan. ep. §. sed et hoc presertim addimus sancto §. ff. de inst. r. §. si filio. Item per caput dimissionem rumpitur testam. in fi. qui mo. rumpitur test. §. ii. Item iste dimissio capite: quod transit in aliterius potestate.

Contra uidetur quod tenetur testamentum: quod pro mortuo habetur: sed in morte confirmatur testam.

Item legatum non perit per capitis dimissionem: ut ff. de ca. dim. legati. Ad hoc dicitur quod rumpitur testamentum nisi prius aliquod reliquerit monasterio. si ergo instituerit monasterium ante ingressum monasterii in uero denario: postea non rumpitur testam. h. tamen et Jo. contra rium uicini. Sed nunquam monasterium ipso ingressu adeptum est possessionem rerum illius. Uidet quod sic que admodum ad optans ad ipse possessionem adoptati. ff. de peca. si ad opta uero, quod concedo. Sed quid si in-

gradiens monasterium habuit usufructu bonorum: nunc usufructus quod non: cum ideo quod mouet extinguatur usufructus: tamen an tolla quia usufructus alij concedi non potest nisi dicere quod tur perius utendi remaneret apud ipsum, et uultus apud monasterium. Sed cum sum res: si aliquod esset ligno ius per eos eum, in uel an ipso ingressu esset querat factus monasterii. monasterio ergo usufructus: item cum non remaneret apud illud. Alij contra tradit. arg. c. de usufru. l. vii.

Duidere sed qualiter testat uel disponit ista per sona de reb. alienis contra illud in fi. §. uis non est permissa. face. testa. in punte. Sed hic quod hoc ex quadam benignitate permittitur a iure, ne ecclesia uideatur aliquo uel de circumscribere propter res suas. p. terea uideo quod quidam dicit de reb. alienis, ut mater que trasit ad secundas nuptias, restari potest de reb. p. n. §. si filius. et disponere inter ipsos: ut c. de secun. nup. §. nisi ne §. vii.

Legitima portio. id est tertia uel medietas sim

numerum filiorum. c. de inof. test. auct. nouissima.

Competere ne sit onerosus monasterio. xvj. q. vi. de lapsis.

Item auct. **Causa.** Solus quod aliquis efficitur monachus, res suas monasterio conferit. si ipse non fecerit testamentum prius: ideo cessante postea iudicio eius testamentario, si filijs nihil uel minus legitima contentent, legitima eis per leges supplicabitur, ne quis circa eos contingat iniquum.

Cessante. si cessauerit in diuini: quod mouet inueniunt: ut sic non obstat. §. c. l. p. quidam in intellexerunt quod hic dicit, cum uere factus esset monachus: prima legem intelligunt cum adhuc est in probatione. Jo.

Omnino licet. **Causa.** Hoc constitutum diuiditur in duas partes. In prima dicitur quod parentes non possunt exheredare filios ingratos si post ingratitudinem monachi fuerint. Idem iuris est de filijs contra parentes. In secunda parte dicitur quod parentes non debent filios reuocare ad monasterium transeuntes. Secunda pars incipit ibi. Item non liceat.

Ingratitudinis. Ecce quod ingratitudo abolit per irregularitatem monasterii: sicut irregularitas: ut lvi. dist. c. cum latus est alias monachus sit perfectus, non requiritur in eo committitur modo regularitatis: ut lvi. q. de. §. legi. monachus enim monasterium maculam abstergit, in autem, de mona. in punte. capit.

gradiens monasterium habuit usufructu bonorum: nunc usufructus quod non: cum ideo quod mouet extinguatur usufructus: tamen an tolla quia usufructus alij concedi non potest nisi dicere quod tur perius utendi remaneret apud ipsum, et uultus apud monasterium. Sed cum sum res: si aliquod esset ligno ius per eos eum, in uel an ipso ingressu esset querat factus monasterii. monasterio ergo usufructus: item cum non remaneret apud illud. Alij contra tradit. arg. c. de usufru. l. vii.

Duidere sed qualiter testat uel disponit ista per sona de reb. alienis contra illud in fi. §. uis non est permissa. face. testa. in punte. Sed hic quod hoc ex quadam benignitate permittitur a iure, ne ecclesia uideatur aliquo uel de circumscribere propter res suas. p. terea uideo quod quidam dicit de reb. alienis, ut mater que trasit ad secundas nuptias, restari potest de reb. p. n. §. si filius. et disponere inter ipsos: ut c. de secun. nup. §. nisi ne §. vii.

Legitima portio. id est tertia uel medietas sim numerum filiorum. c. de inof. test. auct. nouissima. **C**ompetere ne sit onerosus monasterio. xvj. q. vi. de lapsis. **I**tem auct. **Causa.** Solus quod aliquis efficitur monachus, res suas monasterio conferit. si ipse non fecerit testamentum prius: ideo cessante postea iudicio eius testamentario, si filijs nihil uel minus legitima contentent, legitima eis per leges supplicabitur, ne quis circa eos contingat iniquum. **C**essante. si cessauerit in diuini: quod mouet inueniunt: ut sic non obstat. §. c. l. p. quidam in intellexerunt quod hic dicit, cum uere factus esset monachus: prima legem intelligunt cum adhuc est in probatione. Jo. **O**mnino licet. **Causa.** Hoc constitutum diuiditur in duas partes. In prima dicitur quod parentes non possunt exheredare filios ingratos si post ingratitudinem monachi fuerint. Idem iuris est de filijs contra parentes. In secunda parte dicitur quod parentes non debent filios reuocare ad monasterium transeuntes. Secunda pars incipit ibi. Item non liceat. **I**ngratitudinis. Ecce quod ingratitudo abolit per irregularitatem monasterii: sicut irregularitas: ut lvi. dist. c. cum latus est alias monachus sit perfectus, non requiritur in eo committitur modo regularitatis: ut lvi. q. de. §. legi. monachus enim monasterium maculam abstergit, in autem, de mona. in punte. capit.

Sed si omnem substantiam inter filios diuidere uoluerit: sua persona filijs suis connumerata, partem sibi retineat que monasterio competere debet. **S**i post ingressum mortatur antequam inter eos diuidat,

causam ingratitudinis: ut in auct. ut cum de ap. cog. viii. §. ii. ad id. c. de ep. et cl. auct. presbyteros in fi.

sed aliud est hic rationale monachorum, et fauore religionis.

Item ad hoc dicitur in auct. col. ii. ut nul. iudi. §. pe. ubi pater dicitur tertiam partem bonorum filie que ueridit in monasterium: sed hoc ideo est quod uolito inuito fuit monacha.

Sed quid si primo facit testam. Uidet quod per ingressum monasterium rumpitur, quasi per posthumum agnacionem. ecclesia enim comparatur posthumo: ut etiam de p. ba. in presentia. in auct. de fan. ep. §. sed et hoc presertim addimus sancto §. ff. de inst. r. §. si filio. Item per caput dimissionem rumpitur testam. in fi. qui mo. rumpitur test. §. ii. Item iste dimissio capite: quod transit in aliterius potestate.

Contra uidetur quod tenetur testamentum: quod pro mortuo habetur: sed in morte confirmatur testam.

Item legatum non perit per capitis dimissionem: ut ff. de ca. dim. legati. Ad hoc dicitur quod rumpitur testamentum nisi prius aliquod reliquerit monasterio. si ergo instituerit monasterium ante ingressum monasterii in uero denario: postea non rumpitur testam. h. tamen et Jo. contra rium uicini. Sed nunquam monasterium ipso ingressu adeptum est possessionem rerum illius. Uidet quod sic que admodum ad optans ad ipse possessionem adoptati. ff. de peca. si ad opta uero, quod concedo. Sed quid si in-

gradiens monasterium habuit usufructu bonorum: nunc usufructus quod non: cum ideo quod mouet extinguatur usufructus: tamen an tolla quia usufructus alij concedi non potest nisi dicere quod tur perius utendi remaneret apud ipsum, et uultus apud monasterium. Sed cum sum res: si aliquod esset ligno ius per eos eum, in uel an ipso ingressu esset querat factus monasterii. monasterio ergo usufructus: item cum non remaneret apud illud. Alij contra tradit. arg. c. de usufru. l. vii.

Duidere sed qualiter testat uel disponit ista per sona de reb. alienis contra illud in fi. §. uis non est permissa. face. testa. in punte. Sed hic quod hoc ex quadam benignitate permittitur a iure, ne ecclesia uideatur aliquo uel de circumscribere propter res suas. p. terea uideo quod quidam dicit de reb. alienis, ut mater que trasit ad secundas nuptias, restari potest de reb. p. n. §. si filius. et disponere inter ipsos: ut c. de secun. nup. §. nisi ne §. vii.

Legitima portio. id est tertia uel medietas sim numerum filiorum. c. de inof. test. auct. nouissima.

Competere ne sit onerosus monasterio. xvj. q. vi. de lapsis.

Item auct. **Causa.** Solus quod aliquis efficitur monachus, res suas monasterio conferit. si ipse non fecerit testamentum prius: ideo cessante postea iudicio eius testamentario, si filijs nihil uel minus legitima contentent, legitima eis per leges supplicabitur, ne quis circa eos contingat iniquum.

Cessante. si cessauerit in diuini: quod mouet inueniunt: ut sic non obstat. §. c. l. p. quidam in intellexerunt quod hic dicit, cum uere factus esset monachus: prima legem intelligunt cum adhuc est in probatione. Jo.

Omnino licet. **Causa.** Hoc constitutum diuiditur in duas partes. In prima dicitur quod parentes non possunt exheredare filios ingratos si post ingratitudinem monachi fuerint. Idem iuris est de filijs contra parentes. In secunda parte dicitur quod parentes non debent filios reuocare ad monasterium transeuntes. Secunda pars incipit ibi. Item non liceat.

Ingratitudinis. Ecce quod ingratitudo abolit per irregularitatem monasterii: sicut irregularitas: ut lvi. dist. c. cum latus est alias monachus sit perfectus, non requiritur in eo committitur modo regularitatis: ut lvi. q. de. §. legi. monachus enim monasterium maculam abstergit, in autem, de mona. in punte. capit.

Testam. utrum p. ingre. su. m. s. r. ip. a.

Item hoc no. s. e. q. r. u. i. s. e. i. n. s. i. t. i. d. e. c. a. p. i. d. i. m.

200
fieri
grefi
ut p
ca
tm
post
post
cipi
§. i
hoc
c. i.
c. i.
post
si q
nt